

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření Ústeckého kraje za rok 2020

Shrnutí výsledků přezkoumání hospodaření

Ustanovení zákona č. 420/2004 Sb.	Předmět přezkoumání	Výsledek přezkoumání
§ 2 odst. 1 písm. a)	plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, týkajících se rozpočtových prostředků	C
§ 2 odst. 1 písm. b)	finanční operace, týkající se tvorby a použití peněžních fondů	A
§ 2 odst. 1 písm. c)	náklady a výnosy podnikatelské činnosti územního celku	A
§ 2 odst. 1 písm. d)	peněžní operace, týkající se sdružených prostředků vynakládaných na základě smlouvy mezi dvěma nebo více územními celky, anebo na základě smlouvy s jinými právnickými nebo fyzickými osobami	A
§ 2 odst. 1 písm. e)	finanční operace, týkající se cizích zdrojů ve smyslu právních předpisů o účetnictví	A
§ 2 odst. 1 písm. f)	hospodaření a nakládání s prostředky poskytnutými z Národního fondu a s dalšími prostředky ze zahraničí poskytnutými na základě mezinárodních smluv	A
§ 2 odst. 1 písm. g)	vyúčtování a vypořádání finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí, k jiným rozpočtům, ke státním fondům a k dalším osobám	A
§ 2 odst. 2 písm. a)	nakládání a hospodaření s majetkem ve vlastnictví územního celku	A
§ 2 odst. 2 písm. b)	nakládání a hospodaření s majetkem státu, s nímž hospodaří územní celek	A
§ 2 odst. 2 písm. c)	zadávání a uskutečňování veřejných zakázek, s výjimkou úkonů a postupů přezkoumaných orgánem dohledu podle zvláštního právního předpisu	C
§ 2 odst. 2 písm. d)	stav pohledávek a závazků a nakládání s nimi	A
§ 2 odst. 2 písm. e)	ručení za závazky fyzických a právnických osob	A
§ 2 odst. 2 písm. f)	zastavování movitých a nemovitých věcí ve prospěch třetích osob	A
§ 2 odst. 2 písm. g)	zřizování věcných břemen k majetku územního celku	A
§ 2 odst. 2 písm. h)	účetnictví vedené územním celkem	A
§ 2 odst. 2 písm. i)	ověření poměru dluhu územního celku k průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky podle právního předpisu upravujícího rozpočtovou odpovědnost	A

A ... nebyly zjištěny chyby a nedostatky

B ... byly zjištěny chyby a nedostatky, které nemají závažnost nedostatků uvedených pod C

C ... byly zjištěny nedostatky dle ustanovení § 10 odst. 3 písm. c) zákona č. 420/2004 Sb.

Přezkoumání hospodaření (dále také „přezkoumání“) bylo vykonáno na základě ustanovení § 20 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu se zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 420/2004 Sb.“)

Přezkoumávající orgán: Ministerstvo financí, odbor 17 – Kontrola

Přezkoumaný územní celek: Ústecký kraj (dále také „kraj“)

Předmět kontroly: přezkoumání hospodaření ve smyslu zákona č. 420/2004 Sb.

Přezkoumané období: rok 2020

Zahájení přezkoumání hospodaření:

Přezkoumání hospodaření bylo zahájeno dne 2. 7. 2020 doručením oznámení v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 255/2012 Sb.“), ve spojení s ustanovením § 5 odst. 3 zákona č. 420/2004 Sb., č. j. MF 18248/2020/1702-3 ze dne 1. 7. 2020

Přezkoumání hospodaření na místě:

S ohledem na mimořádnou situaci v souvislosti se šířením nákazy koronavirem SARS-CoV-2 a přijatým plošným restriktivním opatřením k zabránění šíření nákazy, tj. zejména omezení osobního kontaktu a zrušení služebních cest, bylo přezkoumání hospodaření Ústeckého kraje za rok 2020 vykonáno na Ministerstvu financí, distanční formou, tj. bez účasti kontrolujících v sídle přezkoumávaného subjektu. Kontrolní úkony byly realizovány v místě určeného výkonu služby zaměstnanců Ministerstva financí (kancelářské prostory, popřípadě jiné místo výkonu služby sjednané na základě příslušných dohod s jednotlivými zaměstnanci). Jednání mezi zaměstnanci Ministerstva financí a zástupci přezkoumávaného subjektu, včetně zajišťování podkladové dokumentace, probíhalo dálkově s využitím informačních technologií a telekomunikačních nástrojů v termínech:

1. dílčí přezkoumání hospodaření od 19. 10. 2020 do 30. 10. 2020

2. dílčí přezkoumání hospodaření od 22. 2. 2021 do 26. 2. 2021
a od 15. 3. 2021 do 16. 4. 2021

konečné přezkoumání hospodaření od 12. 5. 2021 do 17. 5. 2021

Přezkoumání hospodaření bylo vykonáno na základě pověření k přezkoumání hospodaření vydaného ve smyslu ustanovení § 5 zákona č. 420/2004 Sb. a § 4 zákona č. 255/2012 Sb. ředitelem odboru 17 – Kontrola, pod č. j. MF-18248/2020/1702-2 dne 1. 7. 2021, včetně dodatku č. 1 ze dne 15. 3. 2021.

Přezkoumání hospodaření vykonali:

kontrolor pověřený řízením přezkoumání:	Jarmila Masárová
kontroloři:	Pavčina Doleřalová
	Romana Neumanová
	Ing. Iva Pavličková
	Ing. Michal Vogel

Předměty a hlediska přezkoumání hospodaření

Předmětem přezkoumání hospodaření byly údaje o ročním hospodaření kraje, tvořící součást závěrečného účtu podle ustanovení § 17 odst. 2 a 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, vymezené ustanovením § 2 odst. 1 zákona č. 420/2004 Sb. a dále údaje vymezené ustanovením § 2 odst. 2 zákona č. 420/2004 Sb., jejichž výčet je uveden na str. 2 ve shrnutí výsledků přezkoumání hospodaření.

Předměty přezkoumání hospodaření byly ve smyslu ustanovení § 3 zákona č. 420/2004 Sb. přezkoumávány z hlediska:

- a) dodržování povinností stanovených zvláštními právními předpisy, zejména předpisy o finančním hospodaření územních celků, o hospodaření s jejich majetkem, o účetnictví a o odměňování,
- b) souladu hospodaření s finančními prostředky ve srovnání s rozpočtem,
- c) dodržení účelu poskytnuté dotace nebo návratné finanční výpomoci a podmínek jejich použití,
- d) věcné a formální správnosti dokladů o přezkoumávaných operacích.

Přezkoumání hospodaření kraje bylo realizováno na konkrétních datech týkajících se zákonem vymezených předmětů přezkoumání. Informace a podklady byly z celkového souboru veškerých dostupných dat vybírány s využitím odborného úsudku kontrolujícího. Využití odborného úsudku v sobě zahrnuje posouzení rizikovosti a významnosti získaných informací a znalostí konkrétních oblastí a důležitých aspektů prostředí kontrolovaného subjektu, za účelem stanovení přiměřeného rozsahu prověřování a vhodných kontrolních postupů. Výčet konkrétních dokladů a jiných materiálů využitých pro realizaci vlastního ověřování vybraných finančních a hospodářských operací při přezkoumání hospodaření je obsahem přílohy A zprávy, která je její nedílnou součástí. Míru ujištění vycházející ze závěrů této zprávy o přezkoumání hospodaření je nezbytné vnímat v tomto konkrétním rozsahu prověřovaných informací a podkladů. V případě, že při přezkoumání jednotlivých předmětů byly zjištěny chyby a nedostatky, jsou podrobně popsány v další části zprávy.

Při přezkoumání jednotlivých předmětů bylo ověřováno dodržování povinností vyplývajících zejména z právních předpisů uvedených v příloze B, která je nedílnou součástí zprávy.

Zaměření přezkoumání hospodaření

Přezkoumání hospodaření Ústeckého kraje za rok 2020 se detailně zabývalo zejména:

- kontrolou provádění řídicí kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění, se zaměřením na procesy vedoucí k vynakládání veřejných výdajů v souladu se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti na kontrolním vzorku v celkové hodnotě 627 168 773 Kč včetně DPH a příjmů v hodnotě 4 554 566,06 Kč včetně DPH,
- kontrolou realizace výběrových a zadávacích řízení dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, se zaměřením na kontrolu postupu zadavatele ve smyslu dodržení zásad transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení a přiměřenosti, na kontrolním vzorku veřejných zakázek v celkové hodnotě 496 429 948,40 Kč bez DPH,
- kontrolou dodržování povinností stanovených zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, a kontrolou správnosti zachycení vybraných operací v rozpočtu dle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, v platném znění,
- kontrolou správného a věrného zachycení vybraných hospodářských operací v účetní evidenci dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění, a souvisejících předpisech upravujících oblast účetnictví,
- kontrolou poskytování dotací, a to kontrolou procesu příjmu žádostí, jejich následného hodnocení, uzavření smlouvy, procesu vyúčtování a vypořádání v celkové hodnotě 2 907 197 Kč,
- kontrolou procesu inventarizace majetku a závazků k 31. 12. 2020, přezkoumáním účetní závěrky k 31. 12. 2020.

Kontrola plnění opatření přijatých k nápravě chyb a nedostatků zjištěných při přezkoumání hospodaření za předchozí roky

Kontrola opatření přijatých k nápravě chyb a nedostatků nebyla provedena, neboť dle Zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2019 nebyly v předcházejících obdobích zjištěny chyby a nedostatky

Nedostatky zjištěné při přezkoumání za rok 2020

- **přehled zjištěných nedostatků ve smyslu ustanovení § 10 odst. 3 písm. c) bod 4. zákona č. 420/2004 Sb.**

1) **v oblasti související s předmětem** podle zákona č. 420/2004 Sb. – § 2 odst. 1 písm. a) plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, týkajících se rozpočtových prostředků,

- *spočívající v porušení ustanovení § 13 odstavec 2 písm. b) až d) vyhlášky č. 416/2004 Sb. a návazně § 26 odst. 1 a 4 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), (dále také „Zákon č. 320/2001 Sb.“) ve spojení s ustanovením § 11 odst. 1, téhož zákona*

Popis nedostatku:

Písemnou žádostí ministra vnitra ČR č. j. MV-2567-17/KM-2020 ze dne 17. 3. 2020 byl hejtman Ústeckého kraje požádán, aby na základě zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (zákon o krizovém řízení), v platném znění, vydal rozhodnutí, jehož cílem bude zajištění zdravotnického materiálu nacházejícího se na území Ústeckého kraje v areálu firmy Arete Gama s.r.o (IČO: 04771150). Žádost ministra vnitra ČR obsahovala rovněž i prohlášení závazku případné náklady spojené s akcí refundovat z rozpočtu Ministerstva vnitra ČR. Hejtman Ústeckého kraje na základě této žádosti vydal téhož dne rozhodnutí č. 2/2020/COV19, o provedení krizového opatření v době nouzového stavu, jímž nařídil okamžité poskytnutí (zabavení) věcných prostředků v podobě roušek a dalšího ochranného a zdravotnického materiálu na uvedeném místě (předmětný materiál byl ve vlastnictví společnosti CBA trade s.r.o., IČO: 25636308).

Dne 19. 5. 2020 se na Ústecký kraj obrátila společnost MR Invest Group s.r.o. (IČO: 07093861), která doložila Dohodu o postoupení pohledávky ze dne 2. 4. 2020 od společnosti CBA trade s.r.o. Společnost MR Invest Group s.r.o. požadovala v souladu se shora uvedeným rozhodnutím hejtmána finanční náhradu za zabavené věcné prostředky (dále souhrnně „náhrada“).

V návaznosti na uvedené skutečnosti se Ústecký kraj rozhodl zajistit si ve věci právní zastoupení a to postupem dle ustanovení § 29 písm. k) bod 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění. Dne 11. 6. 2020 došlo k uzavření smlouvy na externí právní zastoupení (dále v textu také „právní zastoupení ÚK“), jejímž předmětem bylo poskytnutí komplexních právních služeb v právní věci řešení nároku vzneseného společností MR Invest Group s.r.o., včetně veškerých úkonů pro přípravu na řízení před soudem, jednání s Ministerstvem vnitra ČR, ve věci způsobu řešení refundace nákladů, přípravy a konzultace podkladů pro rozhodnutí orgánů kraje a rovněž jednání a vystupování ve vztahu k MR Invest Group s.r.o.

Společnost MR Invest Group s.r.o. požadovala prvotně náhradu ve výši 29 000 000 Kč. V reakci na tento prvotní požadavek vyzval Ústecký kraj prostřednictvím svého právního zastoupení předmětnou společnost k doložení

relevantních informací a dokladů, zejména k prokázání vlastnictví zabavených prostředků a jejich počtu. Společnost MR Invest Group s.r.o. na obdrženou výzvu reagovala přípisem ze dne 30. 6. 2020, ve kterém především doložila celní prohlášení a přepravní list, ze kterého plyne přesné množství osobních ochranných prostředků, za které je náhrada požadována. Společnost MR Invest Group s.r.o. na základě výzvy právního zastoupení Ústeckého kraje rovněž upravila svůj předchozí finanční požadavek, kdy požadovanou částku snížila na 27 500 000 Kč.

Právní zástupce Ústeckého kraje následně provedl výpočet částky náhrady ve výši 26 380 193 Kč. Tato cena byla určena jako prostý aritmetický průměr cen z jemu dostupných podkladů doložených dotčenými stranami, tj. Ústeckým krajem, Ministerstvem vnitra ČR a společností MR Invest Group s.r.o. Dle doloženého podkladu (e-mailová korespondence právního zástupce Ústeckého kraje určená MV ČR ze dne 9. 9. 2020) byly pro výpočet částky náhrady použity následující údaje, cit:

1. „Ústecký kraj – rouška 13,89 Kč/kus, respirátor FFP2 109,- Kč/kus a 108,90 Kč/kus, rouška typ 3M8101 40,- Kč/kus (30. 3., 1. 4. a 8. 4. 2020).
2. Ministerstvo vnitra – rouška 9,08 Kč/kus, respirátor FFP2 57,04 Kč/kus a 77,61 Kč/kus (polovina března 2020), za období březen až květen 2020 rouška 9,60 Kč/kus, respirátor FFP2 62,77 Kč/kus. Dle sdělení Policie ČR, č. j. PPR-18427/ČJ-2020-990400 ze dne 3. 6. 2020 bylo analýzou cen shodného zboží na trhu ČR zjištěno, že prodejní cena 32,- Kč/kus, za kterou byly rouška nabízeny Ministerstvu zdravotnictví ČR, nebyla zjevně nepřiměřená a neobvyklá vzhledem k aktuální epidemiologické situaci v regionu a především pak vzhledem k mimořádně vysoké poptávce a nedostatku tohoto zboží na trhu.
3. MR Invest Group – Vyškov na Moravě rouška 50,- Kč/kus, Karviná rouška 50,- Kč/kus, EASY MOVING rouška 31,40 Kč/kus bez dopravy a DPH, po přičtení DPH 37,99 Kč/kus, Brno rouška 50,- Kč/kus, Havířov rouška 68,- Kč bez DPH, po přičtení DPH 82,28 Kč/kus, Ostrava rouška 48,40 Kč/kus, síť lékáren Dr. Max rouška 32,- Kč/kus a 28 Kč, nemocniční lékárna U Pelikána v Kadani rouška 40,- Kč/kus, síť lékáren Benu rouška 27,- Kč/kus, respirátor FFP2 200 Kč/kus a 214 Kč/kus, Alza.cz respirátor FFP2 98,- Kč/kus, e-shop Dialékárna rouška 29,- Kč/kus, respirátor FFP2 95,- Kč/kus, objednávka Ministerstva zdravotnictví č. 28/UST/MZ-PRO/2020 ze dne 14. 3. 2020 rouška 25,- Kč/kus bez DPH, po přičtení DPH 30,25 Kč/kus, respirátor FFP2 163,20 Kč/kus.“

Prostým aritmetickým průměrem vyznačených hodnot v rozdělení na roušky a respirátory FFP2 byla navržena cena náhrady pro roušky ve výši 35,85 Kč/kus a pro respirátory FFP2 ve výši 118,55 Kč/kus.

Právní zástupce, jakožto zpracovatel kalkulace, v předložené komunikaci současně zkonstatoval, že při výpočtu bylo vycházeno pouze z informací předaných účastníky a dále, že cit: „jedná se o prostý matematický průměr a advokátní kancelář neprováděla žádnou analýzu trhu, neboť k tomu není odborně ani personálně vybavena“.

Právní zástupce Ústeckého kraje výše uvedený propočet konzultoval dne 9. 9. 2020 prostřednictvím e-mailové korespondence s odborným útvarem MV, který k tomuto emailem ze dne 15. 9. 2020 sdělil, že „...s ohledem na tehdejší situaci, kdy bylo velmi obtížné zajistit na tuzemském trhu osobní ochranné prostředky a jejich ceny se pohybovaly v rozmezí i několika stovek procent, je stanovení ceny v místě a čase

obvyklé i pro odborné znalce velmi problematické. Odbor správy majetku nedisponuje potřebným množstvím obchodních případů pro porovnání cen osobních ochranných prostředků, neboť jejich nákup zajišťoval především od dodavatelů z Číny. Výše cenové náhrady, která byla předložena právním zástupcem Ústeckého kraje ze dne 9. 9. 2020 s tím, že její výpočet, při počtu 19 780 ks respirátorů za průměrnou cenu 118,55 Kč/ks a počtu 670 440 ks roušek za průměrnou cenu 35,85 Kč/ks, činí 26 380 193 Kč, je sice v porovnání s obchodními případy realizovanými v rámci rezortu MV vyšší, ale není z důvodu velkého rozpětí cen tohoto zboží v daném čase zpochybnitelná. V návaznosti na výše uvedené se domníváme, že částku předloženou právním zástupcem Ústeckého kraje, lze považovat za náhradu v místě a čase obvyklou. V případě odborného posouzení správnosti výpočtu by bylo nutné zajistit si další znalecký posudek“.

Částka náhrady za poskytnuté věcné prostředky ve výši 26 380 193 Kč, předložená prostřednictvím uvedené kalkulace právním zastoupením Ústeckého kraje (dále také „zpracovatel kalkulace“), byla v Ministerstvu vnitra ČR posouzena a následně dne 25. 9. 2020 schválena (č. j. MV-81641-17/P-2020). Zmíněným interním dokumentem došlo rovněž ke schválení návrhu Memoranda s Ústeckým krajem (viz dále) a k uložení zajistit finanční prostředky ke krytí náhrady z rozpočtu MV ČR.

Dne 30. 9. 2020 Rada Ústeckého kraje vydala rozhodnutí o:

- uzavření „Memoranda o společném postupu při refundaci náhrady za poskytnuté věcné prostředky včetně nákladů s tím spojených dle rozhodnutí hejtmána Ústeckého kraje č. 2/2020/COV19 z 17. 3. 2020 a na základě žádosti ministra vnitra č. j. MV-2567-17/KM-2020 z 17. 3. 2020“ (dále jen „Memorandum“),
- poskytnutí náhrady za poskytnuté věcné prostředky ve výši 26 380 193 Kč a o uzavření „Dohody o narovnání“ se společností MR Invest Group s.r.o

Ministerstvo vnitra ČR a Ústecký kraj poté na základě společného jednání podepsaly Memorandum (podepsáno 1. 10. 2020 za Ústecký kraj a 14. 10. 2020 za MV ČR), ve kterém společně konstatovali, že za spotřebování 690 220 ks ochranných prostředků považují za cenu v místě a čase obvyklou částku 26 380 193 Kč, v následujícím ocenění:

a) respirátor FFP2 v ceně za 1 kus	118,55 Kč x	19 780 ks, tj.	2 344 919 Kč,
b) rouška modrá v ceně za 1 kus	35,85 Kč x	555 640 ks, tj.	19 919 694 Kč,
c) rouška zelená v ceně za 1 kus	35,85 Kč x	56 000 ks, tj.	2 007 600 Kč,
d) rouška typ 952 v ceně za 1 kus	35,85 Kč x	12 400 ks, tj.	444 540 Kč,
e) rouška typ DM95 v ceně za 1 kus	35,85 Kč x	37 800 ks, tj.	1 355 130 Kč,
f) rouška typ 3M8101 v ceně za 1 kus	35,85 Kč x	8 600 ks, tj.	308 310 Kč.

celkem:

26 380 193 Kč

Ministerstvo vnitra ČR a Ústecký kraj se uzavřeným Memorandem rovněž dohodly, že Ministerstvo vnitra ČR refunduje Ústeckému kraji vyplacenou náhradu za prokazatelně poskytnuté věcné prostředky v uvedené výši (26 380 193 Kč). Ministerstvo vnitra ČR poté skutečně, v souladu s žádostí ministra vnitra ze dne 17. 3. 2020 a uzavřeným Memorandem, náhradu Ústeckému kraji zpětně proplatilo.

Kontrolní skupina ve vztahu k výše uvedenému procesu stanovení částky náhrady spatřuje z věcného hlediska několik nedostatků:

- stanovení částky náhrady za poskytnuté věcné prostředky bylo provedeno na velmi omezeném množství dat. Jak je uvedeno výše v popisné části textu zjištění, výpočet byl proveden aritmetickým průměrem cen doložených pouze zúčastněnými stranami a nebyla provedena žádná analýza trhu¹. Na tuto skutečnost je zpracovatelem v uvedené korespondenci upozorňováno a stejně tak je upozorněno na skutečnost, že k jejímu provedení není zpracovatel odborně ani personálně vybaven,
- do výpočtu výše částky náhrady byly nekriticky zahrnuty ceny předložené společností MR Invest Group s.r.o., které z pohledu kontrolujícího nebyly relevantním vstupem do kalkulace a přesto výsledek kalkulace zásadně ovlivnily, protože:
 - nebylo rozlišováno mezi cenami ústenek z netkané textilie a cenami bavlněných roušek. Společnost MR Invest Group s.r.o. udala do výpočtu zejména ceny bavlněných roušek (např. „rouškomat Karviná 50 Kč/ks“), ačkoliv zabavené prostředky, vyjma respirátorů FFP2, odpovídaly ústenkám z netkané textilie (viz i celní deklarace „roušky vyrobené z textilií – netkaná, jednorázová“),
 - ceny udané společností MR Invest Group s.r.o. vycházely z maloobchodních cen (ceny z lékáren, rouškomat), ačkoliv zboží bylo původně nabízeno v rámci velkoobchodního prodeje přímo odběrateli,
 - celková pořizovací cena zboží (vč. dopravy a cla) od zahraničního dodavatele CTE International Co., Limited, do ČR činila 10.990,72 EUR, což lze kurzem ČNB ke dni celní deklarace 13. 3. 2020 vyčíslit na částku 286 198 Kč. Kontrolní skupina rozumí, že předmětem ocenění bylo stanovení hodnoty náhrady, která se může odlišovat od ceny pořizovací, nicméně i tato informace a zejména takto významný rozdíl, je hoden zřetele a posiluje předpoklad, že stanovení adekvátní výše odškodnění v tak odborně náročné a specifické situaci, musí být věnována náležitá odborná péče.

Přes uvedené skutečnosti nebyl návrh zpracovatele kalkulace z úrovně Ústeckého kraje v rámci řídicí kontroly nijak vyhodnocen. V této fázi však měly být takto zásadní zpracované informace předmětem předběžné řídicí kontroly na úrovni Ústeckého

¹ V době, kdy byla právním zastoupením ÚK předkládána kalkulace náhrady za věcné prostředky, již existovala veřejně dostupná data o cenách realizovaných obchodních případů v průběhu měsíce března 2020, která byla zveřejněna v registru smluv podle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), v platném znění. Za účelem objektivizovaného ocenění předmětných věcných prostředků bylo tedy nesporně možné provést porovnání cen na rozsáhlejší soubor dat, tj. se zohledněním informací z obchodů realizovaných i jinými, než dotčenými stranami, a použít i jiné výpočetní metody, např. metodu váženého průměru. Z analýzy informací v registru smluv zveřejněnými do data 31. 7. 2020 provedené Ministerstvem financí, odborem 17 – kontrola, vyplývá, že rozdíly v cenách udaných zúčastněnými stranami v rámci zmiňované kalkulace a cenami uveřejněnými v registru smluv, jsou zejména v případě ústenek značné. Dle zmiňované analýzy činí hodnota váženého průměru v období 13. 3. - 20. 3. 2020 ústenek 8,53 Kč bez DPH, za den 17. 3. 2020 činí hodnota váženého průměru u ústenek 8,21 Kč bez DPH (tyto hodnoty odpovídají hodnotám udaným Ministerstvem vnitra ČR i Ústeckým krajem – viz výše; ovšem jsou podstatně nižší než hodnoty, které do kalkulace udala společnost, již měla být náhrada vyplacena, a jež byly zohledněny stejným dílem, tj. propočtem aritmetickým průměrem).

kraje, jelikož významným způsobem ovlivnily vznik závazku Ústeckého kraje v určité výši. Výpočet byl následně předložen Ministerstvu vnitra, kde byl dne 25. 9. 2020 schválen, viz č. j. MV-81641-17/P-2020, cit.: „Právní zástupce Ústeckého kraje předložil Ministerstvu vnitra výpočet náhrady za poskytnuté věcné prostředky s tím, že celková částka při počtu 19 780 ks respirátorů za průměrnou cenu 118,55 Kč/ks a počtu 670 440 ks roušek za průměrnou cenu 35,85 Kč/ks činí 26 380 193 Kč. Zároveň požádal Ministerstvo vnitra o vyjádření k takto stanovené výši náhrady za poskytnuté věcné prostředky v místě a čase obvyklé (č. j. MV-81641-11/P-2020), která měla vycházet z obvykle požadované náhrady za použití stejného nebo obdobného věcného prostředku v době jeho poskytnutí. Dle vyjádření odboru správy majetku ze dne 15. 9. 2020 (č. j. MV-81641-16/P-2020) lze dovodit, že výpočet náhrady za poskytnuté věcné prostředky ve výši 26 380 193 Kč, předložený právním zástupcem Ústeckého kraje, odpovídá náhradě v místě a čase obvyklé“.

Z uvedeného však vyplývá, že vstupní údaje sloužící pro následné vypočtení obvyklé ceny náhrady za předmětné zboží nejsou dostatečným reprezentativním vzorkem, který by zaručoval vypočtení obvyklé výše náhrady objektivním a kvalifikovaným způsobem, a který by mj. nevzbuzoval zásadní pochybnosti o použitých informačních vstupech a jejich relevantnosti. Kontrolní skupina je toho názoru, že zvolená metodika výpočtu, vzhledem ke shledaným nedostatkům, nezaručila správné určení výše náhrady a v důsledku tak ani hospodárnost vynaložení veřejných finančních prostředků.

Jednání Ústeckého kraje bylo fakticky vedeno s cílem dosáhnout dohody mezi zúčastněnými stranami. Za tímto účelem provedl právní zástupce vlastními silami a za využití informací od zúčastněných stran ocenění poskytnutých věcných prostředků vedoucí ke stanovení výše náhrady. Vzhledem ke skutečnosti, že postup Ústeckého kraje nesporně zásadně ovlivnil výši závazku Ústeckého kraje splatného společnosti MR Invest Group s.r.o., měl být postup stanovení konkrétní výše závazku (vč. jeho adekvátnosti a hospodárnosti) podroben řídicí kontrole dle zákona č. 320/2001 Sb. Předběžná kontrola před vznikem závazku orgánu veřejné správy podle § 26 zákona č. 320/2001 Sb., a podle § 13 vyhlášky č. 416/2004 Sb., měla být provedena tak, aby jejím provedením došlo k odstranění nejasností a nesrovnalostí v procesu rozhodném pro stanovení výše závazku orgánu veřejné správy, třebaže dopad do rozpočtu Ústeckého kraje byl výsledně dokryt z rozpočtu Ministerstva vnitra.

Příkazce operace je podle § 13 odst. 2 vyhlášky č. 416/2004 Sb., povinen prověřit schvalovacím postupem:

„a) nezbytnost připravované operace k zajištění stanovených úkolů a schválených záměrů a cílů orgánu veřejné správy,

b) správnost operace [§ 2 písm. l) zákona] zejména ve vztahu k dodržení

1. právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů,
2. kritérií stanovených pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy,
3. postupu a podmínek stanovených pro zadávání veřejných zakázek,

c) přijetí opatření k vyloučení nebo zmírnění provozních, finančních, právních a jiných rizik, která se při uskutečňování připravované operace mohou vyskytnout,

d) doložení připravované operace věcně správnými a úplnými podklady.“

Z dostupných podkladů a vyjádření vyplývá, že řídicí kontrola před vznikem závazku Ústeckého kraje nereflektovala nesprávnosti v navrženém výpočtu náhrady. Byť kraj vedl v patrnosti, že výpočet cen využitý pro stanovení výše náhrady není výsledkem analytických ani znaleckých postupů, resp. že právní zástupce Ústeckého kraje není kvalifikovaným znalcem, ani nedisponoval výstupy z provedené analýzy trhu, pro kterou nebyl dle vlastního sdělení personálně ani odborně vybaven, ponechal celkový proces stanovení výše náhrady zcela na svém právním zastoupení a jeho součinnosti s Ministerstvem vnitra ČR.

Kontrolní skupina konstatuje, že přes příslib Ministerstva vnitra ČR refundovat vzniklé náklady Ústeckému kraji, nebyl Ústecký kraj nikterak zbaven povinností vyplývajících ze zákona č. 320/2001 Sb. Právě naopak, kraj měl nezastupitelnou roli ve stanovení objektivní výše náhrady za zabavené prostředky. Důsledkem způsobu, jakým kraj přistoupil k řídicí kontrole, byl v míře vyšší než nezbytné zatížen v první fázi krajský rozpočet, posléze po refundaci ze strany Ministerstva vnitra ČR pak státní rozpočet².

Ustanovení § 25 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole (dále také „ZFK“) stanovuje, že vedoucí orgánu veřejné správy, je povinen v tomto orgánu zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém, který:

- vytváří podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy,
- je způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním schválených záměrů a cílů orgánu veřejné správy,
- zahrnuje postupy pro včasné podávání informací příslušným úrovním řízení o výskytu závažných nedostatků a o přijímaných a plněných opatřeních k jejich nápravě.

Výše uvedené lze označit za tzv. zásady spolehlivého řízení, přičemž fungování vnitřního kontrolního systému jsou dle § 25 odst. 4 zákona č. 320/2001 Sb., povinni zajistit všichni vedoucí zaměstnanci příslušného orgánu veřejné správy v rámci jejich vymezených pravomocí, povinností a odpovědností. Nedílnou součástí procesů řádně fungujícího vnitřního řídicího a kontrolního systému orgánu veřejné správy by, pro účely ochrany veřejných finančních prostředků, mělo být mimo jiné také ověřování, zda výše určitého závazku, respektive plánované operace, byla stanovena správným způsobem.

S ohledem na účel vnitřního kontrolního systému vymezený § 25 zákona č. 320/2001 Sb., neměl kraj při řídicí kontrole rezignovat na úkony ověřující a prokazující správnost výše náhrady (adekvátní výše vzniklého závazku). V případě nejasností či přímo nesprávností v určení výše náhrady měl kraj

² Role Ministerstva vnitra a dopady do státního rozpočtu nejsou předmětem přezkoumání hospodaření Ústeckého kraje. Souvislosti s rolí Ministerstva vnitra v této situaci jsou řešeny v rámci samostatného šetření v gesci odboru 17-Kontrola Ministerstva financí.

učinít kroky vedoucí k eliminaci potenciálního rizika ve smyslu budoucího ne hospodárného výdaje veřejných finančních prostředků, resp. k zajištění přiměřené jistoty, že výše odškodnění je vzhledem k situaci a okolnostem prokazatelně objektivní.

- 2) **v oblasti související s předmětem** podle zákona č. 420/2004 Sb. – § 2 odst. 2 písm. c) zadávání a uskutečňování veřejných zakázek, s výjimkou úkonů a postupů přezkoumaných orgánem dohledu podle zvláštního právního předpisu,

právní předpis: Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů,

- **spočívající v porušení ustanovení § 217 odst. 5.**

Popis nedostatku:

- a) VZ-7638/2020 „Gymnázium a SOŠ Dr. Václava Šmejkala, ÚL – stavební úpravy a dostavba areálu školy“

Smlouva o dílo č. 20/SML5170/SOD/INV byla uzavřena dne 16. 7. 2020.

Písemná zpráva zadavatele zveřejněna na profilu zadavatele dne 14. 10. 2020.

- b) VZ-16674/2020 „SPZ Triangle - přístavba užitkového vodojemu“

Smlouva o dílo č. 20/SML5076/SOD/INV byla uzavřena dne 27. 7. 2020.

Písemná zpráva zadavatele zveřejněna na profilu zadavatele dne 14. 10. 2020.

V rámci dílčího přezkoumání bylo prověřováno celkem 5 veřejných zakázek zařazených do kontrolního vzorku na základě významnosti finančního objemu. Kontrolní skupina se zaměřila zejména na kontrolu postupu zadavatele ve smyslu dodržování zásad transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení a přiměřenosti dle § 6 ZZVZ. Při kontrole zmiňovaných souvislostí bylo ve 2 případech identifikováno pochybení zadavatele formálně administrativního charakteru, když nedošlo k uveřejnění písemných zpráv zadavatele ve lhůtách stanovených ZZVZ. Povinnost uveřejnit písemnou zprávu na profilu zadavatele ukládá § 217 odst. 5 ZZVZ, a to do 30 pracovních dnů od ukončení zadávacího řízení. Ukončením zadávacího řízení se rozumí uzavření smlouvy (§ 51 ZZVZ).

Neuveřejněním uvedených dokumentů ve lhůtách stanovených ZZVZ se kraj mohl dopustit přestupku ve smyslu § 269 odst. 1 písm. e) ZZVZ.

Závěr

Na základě výsledků přezkoumání hospodaření kraje za rok 2020, vykonaného ve smyslu zákona č. 420/2004 Sb., lze konstatovat, že byly zjištěny:

- nedostatky ve smyslu ustanovení § 10 odst. 3 písm. c) bod. 4 zákona č. 420/2004 Sb. spočívající v:
 - Neprovedení řádné předběžné řídicí kontroly v procesu stanovení výše náhrady za poskytnuté věcné prostředky
 - Pozdním uveřejnění písemné zprávy zadavatele na profilu zadavatele

Rizika, která mohou mít negativní dopad na hospodaření územního celku v budoucnosti ve smyslu ustanovení § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb.

Při přezkoumání hospodaření nebyla zjištěna rizika ve smyslu ustanovení § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb.

Ukazatele ve smyslu ustanovení § 10 odst. 4 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb. za rok 2020

Podíl pohledávek a závazků na rozpočtu kraje a podíl zastaveného majetku na celkovém majetku kraje:

a) podíl pohledávek na rozpočtu kraje	0,71 %
b) podíl závazků na rozpočtu kraje	2,91 %
c) podíl zastaveného majetku na celkovém majetku kraje	0 %

Ukazatel ve smyslu ustanovení § 10 odst. 4 písm. c) zákona č. 420/2004 Sb. za rok 2020

Dluh kraje nepřekročil 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.

Posledním kontrolním úkonem ve smyslu ustanovení § 12 odst. 1 písm. g) zákona č. 255/2012 Sb. bylo vyřízení námitek uvedených ve Stanovisku k Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Ústeckého kraje za rok 2020 dne 2. 6. 2021.

Stanovisko Ústeckého kraje k Návrhu zprávy z přezkoumání hospodaření za rok 2020 je dle požadavku učiněného v souladu s § 7 písm. c) zákona č. 420/2004 Sb., připojeno ke Zprávě prostřednictvím přílohy označené písmenem C. Pro úplnost rovněž přikládáme prostřednictvím přílohy D dokument Písemné závěry z prověření námitek uplatněných ve stanovisku Ústeckého kraje k Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2020.

Podpisy kontrolorů:

Jarmila Masárová
kontrolor pověřený řízením přezkoumání

Pavλίna Doležalová

Romana Neumanová

Služební poměr skončen

Ing. Iva Pavlíčková

Přílohy

- A – Seznam všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání hospodaření Ústeckého kraje za rok 2020
- B – Seznam základních právních předpisů, jejichž dodržování bylo při přezkoumání hospodaření ověřováno
- C – Stanovisko kraje k Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření
- D – Písemné závěry přezkoumávajícího orgánu k námitkám uvedeným ve stanovisku kraje

Ing. Jan Schiller
hejtman Ústeckého kraje

Vážená paní
Jarmila Masárová
kontrolor pověřený řízením přezkoumání
Ministerstvo financí
Odbor 17 – kontrola
Letenská 15
118 10 Praha 1

Datum: 28. 5. 2021
Spisová značka: KUUK/ 066482/2021/2
Číslo jednací: KUUK/071385/2021
Vyřizuje/linka: Ing.Pavla Šimáková/475657634
Počet listů/příloh: 2/1

Návrh zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Ústeckého kraje za rok 2020 PID MFCRBXGVMU ,č.j. 18248/2020/1702-33– stanovisko

Ústecký kraj obdržel shora uvedený návrh zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření ÚK za rok 2020 a ve stanovené lhůtě k němu předkládá následující stanovisko.

Předně je třeba konstatovat, že Ústecký kraj plně odkazuje na veškeré ve věci dosud poskytnutá vyjádření s tím, že na jejich obsahu setrvává a činí jej obsahem i tohoto stanoviska. Ústecký kraj vznáší **námítky** proti kontrolnímu zjištění uvedenému v bodě 1:

- 1) Námitka proti prvnímu odstavci tučně psaného textu uvedenému v bodě 1 na str. 11 v rámečku
- 2) Námitka proti druhému odstavci tučně psaného textu uvedenému v bodě 1 na str. 11 v rámečku

ODŮVODNĚNÍ NESOUHLASU S KONTROLNÍM ZJIŠTĚNÍM

ad 1)

Ústecký kraj konstatuje, že posoudil nezbytnost a správnost operace, přijal veškerá v té době možná opatření k vyloučení rizik a o připravované operaci vedl řádnou evidenci. K řídicí kontrole přistoupil odpovědně a s ohledem na povahu této výjimečné a mimořádné operace.

Náhrada za omezení vlastnického práva, poskytnutí věcných prostředků dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „krizový zákon“) je sama o sobě velmi ojedinělý případ, pro který neexistují předem nastavené postupy a i na poli takto ojedinělých případů se v této konkrétní věci jednalo o záležitost absolutně mimořádnou. Ústecký kraj opakovaně konstatoval, že plně respektoval závazné stanovisko nadřízeného orgánu krizového řízení – Ministerstva

vnitř (dle ust. § 9 a § 10 krizového zákona), který celý případ připravil, od počátku řídil a zavázal se k náhradě vzniklých nákladů, a to bez dalších podmínek. Ústecký kraj v tomto bodě poukazuje na fakt, že dle ust. § 39a krizového zákona jsou působnosti stanovené krajskému úřadu nebo hejtmanovi podle tohoto zákona výkonem státní správy v přenesené působnosti.

Na výkon přenesené působnosti je tedy nutné vztáhnout obecně platné zásady fungování státní správy vč. např. ustanovení o odpovědnosti za takový výkon kde je „jednou z forem kontrolní činnosti v rámci státní správy je **SLUŽEBNÍ DOHLED**. Uskutečňuje se v rámci organizace státní správy, a to ve vztazích nadřízenosti a podřízenosti. V jeho rámci jsou hodnoceny i aspekty mimoprávní (tedy např. správnost, vhodnost, účelnost, smysluplnost, hospodárnost, efektivita apod.) a směřuje vůči všem aspektům činnosti subjektu, který je kontrolován. Tato forma vnitřní dozorčí činnosti nevyžaduje pojmově právní úpravu. Vychází čistě již z principu hierarchického uspořádání státní správy a ze vztahů podřízenosti a nadřízenosti. V celé linii státní správy odpovídá za její výkon příslušný ústřední správní úřad (ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad).“ (viz publikace Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost dostupný na <https://www.mvcr.cz/odk2/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx>).

Výše uvedené plně dopadá na vztahy nadřízenosti a podřízenosti v režimu krizového zákona a náhrada se vyplácela právě podle ust. § 35 odst. 1 krizového zákona, které stanoví, že za poskytnutí věcného prostředku náleží právnícké nebo fyzické osobě peněžní náhrada. Peněžní náhradu je povinen vyplatit orgán krizového řízení, který o omezení práva nebo uložení povinnosti rozhodl. Peněžní náhrada se vyplácí do 6 měsíců od ukončení nebo zrušení krizového stavu, v jehož důsledku vznikl nárok na peněžní náhradu. **Ve své podstatě závazek České republiky (při výkonu přenesené působnosti) vůči třetí osobě nevznikl uzavřením smlouvy (Dohody o narovnání), ale rozhodnutím o poskytnutí věcného prostředku a jeho následným vydáním, to vše pod přímým řízením a za účasti Ministerstva vnitra ČR a jeho složek. Peněžní náhradu vyplácí orgán, který rozhodl, tj. hejtman kraje. Z krizového zákona je naprosto zjevné, že hejtman kraje je pouze někým, kdo realizuje výplatu, nikoliv rozhoduje o výši náhrady, zejména s ohledem na postup Ministerstva vnitra ČR při přípravě a realizaci předmětného krizového opatření. Smlouva, kterou kraj uzavřel, pouze realizuje vyplacení náhrady ve výši stanovené refundujícím. V rámci přezkumu byla tato skutečnost vždy opomíjena. Jelikož krizový zákon neupravuje samotné platební postupy, byly mezi účastníky uzavřeny smlouvy, které toto řešily a tyto jsou vzájemně provázané.**

Ústecký kraj měl tedy oprávněně za to, že jediným správným, vhodným, účelným, smysluplným, hospodárným a efektivním způsobem je postupovat takovým způsobem, který aproboval jeho hierarchicky nadřízený orgán, který je pro něj de facto závazný. Nadto je třeba vnímat, že tento byl zároveň již v té době erudovanější v oblasti strategických nákupů věcných prostředků obdobného vymezení. Není tedy pravdou, že by Ústecký kraj ponechal celkový proces stanovení výše náhrady zcela na svém právním zastoupení a jeho součinnosti s Ministerstvem vnitra ČR. Ústecký kraj však plně respektoval pro něj závazný právní a ekonomický názor nadřízeného orgánu, který s definitivní platností rozhodl o výši náhrady, jako náhrady v místě a čase obvyklé, tedy v souladu s ust. § 35 odst. 3 věta druhá

krizového zákona, neboť „*Při stanovení náhrady za poskytnutí věcného prostředku se vychází z výše nákladů vzniklých povinnému a z obvykle požadované náhrady za použití stejného nebo obdobného věcného prostředku v době jeho poskytnutí.*“

ad 2)

Ústecký kraj dále nemůže souhlasit s nijak neprokázaným a neodůvodněným tvrzením, že důsledkem způsobu, jakým kraj přistoupil k řídicí kontrole, **byl v míře vyšší než nezbytné zatížen** krajský a státní rozpočet. Krajský rozpočet zatížen nebyl, neboť Ústecký kraj byl pouze výplatní místem určeným k peněžní náhradě za poskytnutí věcného prostředku a o výplatě ze státního rozpočtu rozhodlo Ministerstvo vnitra ČR. Z krajského rozpočtu došlo pouze k předem odsouhlasenému předfinancování. Z napadeného kontrolního zjištění není zřejmé, jaká míra zatížení byla nezbytnou a není tedy možné nesporně konstatovat, že vzniklé zatížení bylo vyšší. Pojem „v míře vyšší než nezbytné“ pokládáme za spekulativní a uvedené zjištění je tak bez opory v jakýchkoliv důkazech. Pokud přezkoumávající orgán zaujme závazný názor, jaká měla být „správná výše“ vyplacené náhrady, bude postup, jakým k tomu došel, závazný i do budoucna přiměřeně pro všechny krizové orgány.

Ústecký kraj setrvává na stanovisku, že postup dle ust. § 13 odst. 2 vyhlášky č. 416/2004 Sb., byl dodržen, neboť nezbytnost i správnost finanční operace byla dána plněním povinností vyplývajících s ust. § 35 krizového zákona. Kritéria pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy osvědčil nadřízený orgán. Podklady sloužící pro připravovanou operaci, které byly veřejně dostupné, byly shromážděny transparentně a ověřitelně. Současně se nejednalo o veřejnou zakázku ani nákup. Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek na daný případ nedopadá. Konečně rizika v budoucnu hrozící byla z iniciativy Ústeckého kraje vyloučena ustanoveními obsaženými v Memorandu a Dohodě o narovnání. Proto k porušení obecně závazného předpisu nedošlo.

ZÁVĚREČNÝ NÁVRH

Ústecký kraj tímto žádá, aby bylo jeho stanovisko přiloženo ke zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření.

S pozdravem

MINISTERSTVO FINANCÍ

odbor 17 – Kontrola
Letenská 15
118 10 Praha 1
Telefon: 257 041 111
E-mail: podatelna@mfcrcz
ID datové schránky: xzeaaauv

PID: MFCRBXHQSG
Č. j.: 18248/2020/1702-37

Písemné závěry z prověření námitek uvedených ve stanovisku k Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Ústeckého kraje za rok 2020, č. j. MF-18248/2020/1702-33

Dne 28. 5. 2021 bylo přezkoumávajícímu orgánu v souladu s § 7 písm. c) zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 420/2004 Sb.“), doručeno Stanovisko k návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Ústeckého kraje za rok 2020, č. j. KUUK/071385/2021 ze dne 28. 5. 2021 (dále také „Stanovisko k návrhu zprávy“).

Ústecký kraj tímto vznáší námítky k nedostatku uvedenému v bodě 1) Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Ústeckého kraje za rok 2020 (dále také „Návrh zprávy“).

V souladu s ustanovením § 6 odst. 1 písm. e) zákona č. 420/2004 Sb. byly námítky uplatněné ve Stanovisku k návrhu zprávy prověřeny, přičemž písemné závěry z tohoto prověření jsou uvedeny dále v textu.

1. Znění námítky k prvnímu odstavci tučně psaného textu uvedeného v bodě 1 na str. 11 v rámečku:

„Ústecký kraj konstatuje, že posoudil nezbytnost a správnost operace, přijal veškerá v té době možná opatření k vyloučení rizik a o připravované operaci vedl řádnou evidenci. K řídicí kontrole přistoupil odpovědně a s ohledem na povahu této výjimečné a mimořádné operace. Náhrada za omezení vlastnického práva, poskytnutí věcných prostředků dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „krizový zákon“) je sama o sobě velmi ojedinělý případ, pro který neexistují předem nastavené postupy a i na poli takto ojedinělých případů se v této konkrétní věci jednalo o záležitost absolutně mimořádnou. Ústecký kraj opakovaně konstatoval, že plně respektoval závazné stanovisko nadřízeného orgánu krizového řízení – Ministerstva vnitra (dle ust. § 9 a § 10 krizového zákona), který celý případ připravil,

od počátku řídil a zavázal se k náhradě vzniklých nákladů, a to bez dalších podmínek. Ústecký kraj v tomto bodě poukazuje na fakt, že dle ust. § 39a krizového zákona jsou působnosti stanovené krajskému úřadu nebo hejtmanovi podle tohoto zákona výkonem státní správy v přenesené působnosti.

Na výkon přenesené působnosti je tedy nutné vztáhnout obecně platné zásady fungování státní správy vč. např. ustanovení o odpovědnosti za takový výkon kde je „jednou z forem kontrolní činnosti v rámci státní správy je **SLUŽEBNÍ DOHLED**. Uskutečňuje se v rámci organizace státní správy, a to ve vztazích nadřízenosti a podřízenosti. V jeho rámci jsou hodnoceny i aspekty mimoprávní (tedy např. správnost, vhodnost, účelnost, smysluplnost, hospodárnost, efektivita apod.) a směřuje vůči všem aspektům činnosti subjektu, který je kontrolován. Tato forma vnitřní dozorcí činnosti nevyžaduje pojmově právní úpravu. Vychází čistě již z principu hierarchického uspořádání státní správy a ze vztahů podřízenosti a nadřízenosti. V celé linii státní správy odpovídá za její výkon příslušný ústřední správní úřad (ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad).“ (viz publikace Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost dostupný na <https://www.mvcr.cz/odk2/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx>).

Výše uvedené plně dopadá na vztahy nadřízenosti a podřízenosti v režimu krizového zákona a náhrada se vyplácela právě podle ust. § 35 odst. 1 krizového zákona, které stanoví, že za poskytnutí věcného prostředku náleží právnícké nebo fyzické osobě peněžní náhrada. Peněžní náhradu je povinen vyplatit orgán krizového řízení, který o omezení práva nebo uložení povinnosti rozhodl. Peněžní náhrada se vyplácí do 6 měsíců od ukončení nebo zrušení krizového stavu, v jehož důsledku vznikl nárok na peněžní náhradu. **Ve své podstatě závazek České republiky (při výkonu přenesené působnosti) vůči třetí osobě nevznikl uzavřením smlouvy (Dohody o narovnání), ale rozhodnutím o poskytnutí věcného prostředku a jeho následným vydáním, to vše pod přímým řízením a za účasti Ministerstva vnitra ČR a jeho složek. Peněžní náhradu vyplácí orgán, který rozhodl, tj. hejtman kraje. Z krizového zákona je naprosto zjevné, že hejtman kraje je pouze někým, kdo realizuje výplatu, nikoliv rozhoduje o výši náhrady, zejména s ohledem na postup Ministerstva vnitra ČR při přípravě a realizaci předmětného krizového opatření. Smlouva, kterou kraj uzavřel, pouze realizuje vyplacení náhrady ve výši stanovené refundujícím. V rámci přezkumu byla tato skutečnost vždy opomíjena. Jelikož krizový zákon neupravuje samotné platební postupy, byly mezi účastníky uzavřeny smlouvy, které toto řešily a tyto jsou vzájemně provázané.**

Ústecký kraj měl tedy oprávněně za to, že jediným správným, vhodným, účelným, smysluplným, hospodárným a efektivním způsobem je postupovat takovým způsobem, který aproboval jeho hierarchicky nadřízený orgán, který je pro něj de facto závazný. Nadto je třeba vnímat, že tento byl zároveň již v té době erudovanější v oblasti strategických nákupů věcných prostředků obdobného vymezení. Není tedy pravdou, že by Ústecký kraj ponechal celkový proces stanovení výše náhrady zcela na svém právním zastoupení a jeho součinnosti s Ministerstvem vnitra ČR. Ústecký kraj však plně respektoval pro něj závazný právní a ekonomický názor nadřízeného orgánu, který s definitivní platností rozhodl o výši náhrady, jako náhrady v místě a čase obvyklé, tedy v souladu s ust. § 35 odst. 3 věta druhá krizového zákona, neboť „Při stanovení náhrady za poskytnutí věcného prostředku se vychází z výše

nákladů vzniklých povinnému a z obvykle požadované náhrady za použití stejného nebo obdobného věcného prostředku v době jeho poskytnutí.

Prověření námítky č. 1:

V návaznosti na podané námítky kontrolující k dané věci předně uvádí, že rozměr vztahu Ústeckého kraje a Ministerstva vnitra ČR (dále také „MV ČR“) při postupu dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu podřízenosti/nadřízenosti jednotlivých subjektů zapojených do řešení v Návrhu zprávy uvedené problematiky, není kontrolujícím zpochybňován a vzájemné postavení obou subjektů je kontrolujícím zohledněno. Vzhledem ke skutečnosti, že výsledek popisované operace se v konečném důsledku promítl do rozpočtu Ministerstva vnitra ČR, resp. státního rozpočtu, doplňujeme pro kompletnost informací, že souvislosti týkající se role MV ČR a dopadu této operace do státního rozpočtu jsou řešeny odděleně v rámci samostatného šetření Ministerstva financí. V rámci prováděného přezkoumání hospodaření se pozornost kontrolujícího soustřeďuje výhradně na úkony Ústeckého kraje, které byly nezpochybnitelnou součástí výsledného řešení vzniklé situace.

Námítka kontrolované osoby se vztahuje k textu Návrhu zprávy týkajícího se způsobu stanovení výše náhrady za zabavené věcné prostředky. Přestože kraj opakovaně i zde v námitkách uvádí, že je pouze „výplatním místem“ a tedy nerozhoduje o výši náhrady, je prokázanou skutečností, že právě Ústecký kraj, prostřednictvím svého právního zástupce provedl stanovení výše částky náhrady za zabavené věcné prostředky, které bylo MV ČR bez připomínek schváleno (viz odkaz výše na navazující šetření).

Kontrolující k této věci dále uvádí, že právní zástupce Ústeckého kraje toto stanovení výše částky náhrady provedl, aniž by tato činnost byla předmětem smlouvy o právních službách, viz vyjádření zástupce kontrolované osoby ze dne 30. 4. 2021, cit.: „*Předmětem smlouvy o poskytování právních služeb je POSKYTOVÁNÍ PRÁVNÍCH SLUŽEB, nikoliv služeb znaleckých, cenových nebo ekonomických, ...*“ a aniž by k danému úkonu byl dle vlastního sdělení „personálně a odborně“ vybaven. Ústecký kraj činnosti a výstupy právního zástupce akceptoval a uhradil, čímž stvrdil rovněž akceptaci své pozice v celém procesu. Z pohledu kontrolujícího se právě proto v tomto ohledu stal Ústecký kraj aktivním činitelem v rámci dané operace, jelikož aktivně provedl úkony rozhodné ke stanovení výše částky náhrady a naopak nerealizoval žádné kroky, kterými by vytvořenou pozici rozporoval. Postupem kraje došlo k zásadnímu ovlivnění výše částky stanovené náhrady s dopadem uvedeným v navazujícím odstavci Návrhu zprávy, proti němuž je rovněž podána námitka (viz námitka č. 2 v tomto dokumentu).

Kontrolující dále s odkazem na informace uvedené v Návrhu zprávy uvádí, že v době, kdy docházelo ke stanovení výše částky náhrady, již existovala veřejně dostupná data o cenách realizovaných obchodních případů, např. dostupná v registru smluv zveřejněná dle zákona č. 340/2015 Sb., ze kterého bylo možné čerpat ceny přímo „stejných“ věcných prostředků (v tomto případě ústenky z netkané textilie), přičemž nebylo tedy nutné mechanicky převzít cenové údaje výlučně prostředků „obdobných“ (v tomto případě bavlněné roušky) udané společností jež uplatnila pohledávku za zabavené prostředky, a kde rozdíl v cenách mezi těmito

„stejnými“ a „obdobnými“ prostředky, byl značný (viz i odkaz na porovnání cen udaných za ústenky Ústeckým krajem a MV ČR).

Vzhledem k nadále přetrvávajícím pochybnostem ke konkrétnímu zvolenému způsobu provedení kalkulace, včetně výběru informací do kalkulace vstupujících, zůstává rovněž otázkou, proč v dané věci nebylo Ústeckým krajem jako fakticky zúčastněnou stranou zajišťující výpočet výše částky náhrady, navrženo například využití služeb odborného znalce. Z pohledu kontrolujícího nebyla nejdůležitější částí celého procesu, a to stanovení výše částky náhrady, věnována náležitá odborná péče, v důsledku čehož vznikly důvodné pochybnosti o správnosti postupu ve věci stanovení výše částky náhrady uvedené v Návrhu zprávy.

V návaznosti na vyhodnocení obsahu vznesené námitky nedovozuje kontrolující potřebu úpravy zjištění uvedeného v Návrhu zprávy. Dle požadavku kontrolované osoby bude stanovisko obsahující námitky přiloženo ke Zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření.

2. Znění námitky proti druhému odstavci tučně psaného textu uvedenému v bodě 1 na straně 11 v rámečku:

„Ústecký kraj dále nemůže souhlasit s nijak neprokázaným a neodůvodněným tvrzením, že důsledkem způsobu, jakým kraj přistoupil k řídicí kontrole, byl v míře vyšší než nezbytné zatížen krajský a státní rozpočet. Krajský rozpočet zatížen nebyl, neboť Ústecký kraj byl pouze výplatní místem určeným k peněžní náhradě za poskytnutí věcného prostředku a o výplatě ze státního rozpočtu rozhodlo Ministerstvo vnitra ČR. Z krajského rozpočtu došlo pouze k předem odsouhlasenému předfinancování. Z napadeného kontrolního zjištění není zřejmé, jaká míra zatížení byla nezbytnou a není tedy možné nesporně konstatovat, že vzniklé zatížení bylo vyšší. Pojem „v míře vyšší než nezbytné“ pokládáme za spekulativní a uvedené zjištění je tak bez opory v jakýchkoliv důkazech. Pokud přezkoumávající orgán zaujme závazný názor, jaká měla být „správná výše“ vyplacené náhrady, bude postup, jakým k tomu došel, závazný i do budoucna přiměřeně pro všechny krizové orgány.

Ústecký kraj setrvává na stanovisku, že postup dle ust. § 13 odst. 2 vyhlášky č. 416/2004 Sb., byl dodržen, neboť nezbytnost i správnost finanční operace byla dána plněním povinností vyplývajících s ust. § 35 krizového zákona. Kritéria pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy osvědčil nadřízený orgán. Podklady sloužící pro připravovanou operaci, které byly veřejně dostupné, byly shromážděny transparentně a ověřitelně. Současně se nejednalo o veřejnou zakázku ani nákup. Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek na daný případ nedopadá. Konečně rizika v budoucnu hrozící byla z iniciativy Ústeckého kraje vyloučena ustanoveními obsaženými v Memorandu a Dohodě o narovnání. Proto k porušení obecně závazného předpisu nedošlo.“

Prověření námitky č. 2:

V uvedeném odstavci kontrolující konstatuje posloupnost průběhu převedení finančních prostředků. Nejdříve došlo k úhradě z rozpočtu kraje a poté byly finanční prostředky kraji refundovány ze státního rozpočtu. Kontrolující v předmětném textu dále zdůrazňuje rovinu řídicí kontroly prováděné podle zákona č. 320/2001 Sb.

Kontrolující dospěl k závěru, že kalkulace Ústeckého kraje uvádějící výši částky náhrady, která zároveň obsahovala v Návrhu zprávy uvedené nedostatky, provedená ve věci nekvalifikovanou osobou, neměla být v dané podobě v rámci řídicí kontroly Ústeckého kraje „aprobována“ k předložení do schvalovacího procesu MV ČR. Zároveň schválení stanovené částky náhrady na úrovni MV ČR, jež samotné je předmětem navazujícího šetření, nelze považovat za akt, kterým došlo k odstranění věcných nedostatků a rozporů v kraje předložené kalkulaci. K míře zatížení prvotně krajského a výsledně státního rozpočtu uvádí kontrolující, že podstatou identifikovaného zjištění není stanovení konkrétní částky, tedy vyčíslení konkrétní úspory. Podstatou zjištění je upozornit, že za předpokladu řádného splnění povinností vyplývajících ze zákona o finanční kontrole mohl být potenciál úspory větší. Zároveň není úlohou ani kompetencí kontrolujícího stanovovat konkrétní závazné postupy pro orgány krizového řízení ve vztahu k ustanovením krizového zákona. Kontrolující upozorňuje na rovinu zákona o finanční kontrole, která byla v důsledku extenzivního výkladu krizového zákona z úrovně Ústeckého kraje opomenuta. Pro doplnění v dané věci odkazuje kontrolující i na vyjádření právního zástupce Ústeckého kraje v reakci na žádost o poskytnutí součinnosti v odpovědi ze dne 11. 5. 2021, ve které právní zástupce sám uvádí, že po nabytých zkušenostech by s použitou metodou aritmetického průměru s mechanickým převzetím údajů, již stejným způsobem pracováno nebylo. Kontrolující v Návrhu zprávy neuváděl žádné spekulace. Kontrolující na straně 9 Návrhu zprávy uvádí zcela konkrétní problémové skutečnosti, které ve stanovení výše částky náhrady spatřuje jako skutečnosti neoprávněně navyšující výslednou cenu odškodnění, a z tohoto důvodu je toho názoru, že postup kontrolujícího nelze označit za neodůvodněný, či spekulativní atp., viz text námítky uvedený výše. K tomuto kontrolující dodává, že na straně 9 Návrhu zprávy v poznámce pod čarou, jsou uvedeny ještě konkrétnější informace vztahující se k věcné materii určení výše částky náhrady.

V návaznosti na vyhodnocení obsahu vznesené námítky nedovozuje kontrolující potřebu úpravy zjištění uvedeného v Návrhu zprávy. Dle požadavku kontrolované osoby bude stanovisko obsahující námítky přiloženo ke Zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření.

Závěr z vyhodnocení námitek

V námitkách kraje ve stanovisku k Návrhu zprávy nejsou uvedeny důvody, které by vyvracely podstatu uvedeného nedostatku. Přezkoumávající orgán proto trvá na zjištění uvedeném v Návrhu zprávy. Zpráva o přezkoumání hospodaření za rok 2020 bude vyhotovena ve znění Návrhu zprávy.

Jarmila Masárová
kontrolor pověřený řízením přezkoumání hospodaření

.....